LAISVĖ—LIBERTY
Vienintelis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Metams prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 61 **** Richmond Hill 19, N. Y., Ketvirtad., Kovo (March) 29, 1956 ****

PROTESTAI PRIEŠ KOMUNISTŲ PARTIJOS RAŠTINIŲ UŽGROBIMĄ

KRISLAI

Ir kvaila, ir nesveika
Žmonėms pavojus
Profesorių balsas
Sunku suprasti
Ieškoma lengvatikių
Nereikėtų džiaugtis
A. Bimba

Lietuviškų klerikalų spauda daro didelę, didelę klaidą. Paskutinėmis dienomis jinai užkimšta plepalais apie Staliną.

O vargšo popiežiaus nė su žiburiu nebegalima surasti nei Draugo, nei Darbininke. Gi popiežius šiomis dienomis minėjo savo 80 metų sukaktį.

Nejaugi jau senokai miręs Stalinas suplieke dar gyvą nebesantį popiežių?

Kitas svarbus dalykas—velykos. Juk tai Kristaus prisikėlimo šventė. Kodėl minėtuose laikraščiuose nebepalikta vietos velykoms?

Iš katalikiško taškaregio žiūrint ir trumpai pasakius, klerikalų spaudos nūdienė politika ir kvaila ir nesveika.

William Z. Fosteris mato didelį Amerikos žmonėms pavojų. Pavojus susidaro tame, kad Nixonas gali tapti Amerikos prezidentu.

Eisenhoweris ir nebejaunas ir nebesveikas. Vienaip ar kitaip, jam laimėjus rinkimuose, Nixonas gali atsistoti prie šalies vairo. O Nixonas, pasak Fosterio, atstovauja visas reakcingiausias kapitalizmo jėgas.

Amerikinis Profesorių Susivienijimas išleido labai smarkų ir labai gerą manifestą. Jame smerkiama valdžia už persekiojimą profesorių ir už užgniaužimą akademinės laisvės.

Profesoriai sako: žiaurų ir neteisingą profesorius bausti išmetimu iš darbo už jų asmeniškas politines pažiūras arba už vadovavimąsi Penktuoju konstitucijos pataisymu.

Gerai, kad mūsų profesoriai susirado pakankamai drąsos viešai prabilti tuo labai svarbiu klausimu.

Beveik nebegalima suprasti Francūzijos komunistų šiandieninės taktikos ir politikos. Jų balsavimas už pasitikėjimą premjeru Mollet, kuomet šis vis daugiau ir daugiau armijos siunčia Šiaurinėn Afrikon toliau palaikyti Francūzijos imperialistų viešpatavimą, kvepia labai pavojingai.

Kur dingo jų reikalavimas, kad Marokas, Tunisija ir Alžyras turi gauti pilną nepriklausomybę?

Aną dieną vienas žurnalas atspausdino keletą desėtkų klausimų ir atsakymų apie komunizmą. Dabar skaitau pranešimą iš Washingtono, jog tie punktai tapo valdžios atspausdinti knygos formoje, pavadintos "Primer on Communism." Knyga būsianti plačiai paskleista užsieniuose per Amerikos agentūras.

Tai neapgalvotas pinigų eikvojimas. Tiems klausimams ir atsakymams patikės tiktai dideli lengvatikiai. Nes juose nėra nei šviesos, nei tiesos apie komunizmą. O lengvatikių, kaip žinia, vis mažiau ir mažiau beatsiranda tiek Amerikoje, tiek visame pasaulyje.

Gerai, žinoma, kad devyni Amerikos dvasininkai buvo nuvykę Tarybų Sąjungon.

Bet kodėl mums, laisvamaniams, reikėtų taip jau džiaugtis, kad mūsų protestantiška, o rusų stačiatikiška bažnyčia užmegs pastovius ryšius ir tuomi stengsis sustiprinti savo veiklą?

Aš nenoriu tikėti, kad tokia apvienyta veikla būtų nukreipta į kovą už taiką ir progresą. To laukti ir tikėtis iš kunigų ir vyskupų neturime rimto pagrindo—bent kol kas.

Netgi ir socialistinėje šalyje tikėjimas pasilieka tikėjimu—priešingu mokslui ir progresui.

"Pravdoje" plačiau aiškino, kodėl kritikuoja J. Staliną ir jo asmeniską garbinimą

Maskva. — "Pravda" atspausdino ilgą straipsnį, kuriame plačiau aiškinama, kodėl dabar kritikuojamas J. Stalinas. K. P. organas nurodo, kad per kelerius metus po Lenino mirties Stalinas buvo nepavaduojamas socialistinės statybos vadas, bet paskui jis laipsniškai įsivėlė į asmens garbinimo klaidą. Stalinas, sako "Pravda," buvo garbinamas kaip neturėtų būti joks žmogus, o jis pats, neturėdamas pakankamai kuklumo, nesistengė padaryti galą tai praktikai.

"Pravda" straipsnyje cituoja Marksą, Engelsą ir Leniną ir jų pasisakymus prieš asmeniską kultą. Stalino raštuose tarp kitko irgi galima rasti pasisakymų prieš asmens kultą ir už masių rolę virš visko, bet tai buvo tik bendri pasisakymai, nesiderina su praktika gyvenime.

Tarp kitko "Pravdos" straipsnyje sakoma:

"Nepaneigiama, kad J. V. Stalinas daug pasitarnavo mūsų partijai, darbininkų klasei ir tarptautiniam darbininkų judėjimui."

Aiškindama, kaip Stalinas vėliau laipsniškai vis labiau statė save virš partijos ir bendradarbių, kaip jo garbinimas buvo pasidaręs visuotinas ir visi atsiekimai skaitomi jo vadovybės pasėka, "Pravda" tęsia:

"Jis, kuriam stokavo asmeniško kuklumo, nesulaikė glorifikavimo ir gyrimo, kuris buvo teikiamas jam, bet juos rėmė ir skatino visokiais būdais."

Paskutiniai pranešimai

Londonas. — Gromyko nusiginklavimo derybose patiekė tarybinį planą. Plano smulkmenos dar nežinomos, bet sakoma, kad planas nebūtinai apima visų vandenilinių-atominių ginklų uždraudimą.

Deli. — Mikojanas spaudos konferencijoje pareiškė, kad galima sakyti, jog Stalinas kritikuojamas, bet perdėjimas sakyti, kad jis "puolamas."

Londonas. — Malenkovas ir kiti delegacijos nariai sugrįžo Londonan po kelionės Centralinėje Anglijoje ir Škotijoje.

Francūzijos valdžia nežino, kur gauti daugiau kareivių

Paryžius. — Francūzai jau turi Alžyre apie 280,000 kareivių. Jie yra ištraukę beveik visą savo prie NATO priskirtą armiją iš Europos, beveik neturi okupacinių pajėgų Vokietijoje ir kareivinės visoj Francūzijoje beveik tuščios. Bet aukštoji karinė vadovybė Alžyre, ir taipgi Maroke, reikalauja daugiau ir daugia kareivių. Ministras Alžyre Rene Lacoste informavo prezidentą Coty, kad jam reikia bent 50,000 daugiau karių.

Premjerui Mollet tas labai nepatinka, nes jo socialistinėje partijoje ir taip jau yra daug nepasitenkinimo karu Alžyre. Kad išsiųsti 50,000 karių Afrikon, Francūzija turėtų pradėti mobilizuoti rezervistus. Bet tą lengviau pasakyti, negu padaryti: praeitą vasarą, kuomet kelios rezervistų klasės buvo pašauktos aktyvion tarnybon, rezervistai kėlė riaušes, atsisakė sėsti į traukinius, kurie juos vežė link treniravimo stovyklų ir t. t.

Jakarta. — Indonezijos prezidentas Sukarno prisaikdino naująjį parlamentą. Jame nacionalistai ir Masjumi turi po 57 deputatus, musulmonai radikalai 45 ir komunistai 39.

Maskva. — Tbilisi (Tifliso) universiteto Komunistų partijos skyriaus vedėjas Djorbenadze tapo paleistas iš pareigų. Gruzijos laikraštis "Rytų Aušra" sako, kad Djorbenadze netinkamai atliko savo pareigas.

Per metus 1,158 pabėgėliai grįžo į socialistinius Europos kraštus

New Yorkas. — Taip vadinamas International Rescue Committee, organizacija, kuri padeda pabėgėliams, pripažįsta, kad vis daugiau tų pabėgėlių grįžta į socialistinius kraštus. Kai kurie grįžta iš Vakarų Europos, kaip tai Vokietijos, Austrijos, Italijos, o kai kurie grįžta iš Australijos, Kanados ir net Amerikos Jungtinių Valstijų.

Per 1955 metus ir 1956 metų sausio mėnesį, sako tas komitetas, 1,158 pabėgėliai grįžo į socialistinius kraštus, kaip tai į Tarybų Sąjungą, Lenkiją, Čekoslovakiją, Rumuniją ir kitus.

International Rescue Committee sako, kad vis daugiau pabėgėlių grįžta. Juos paveikia žinios apie gerėjantį gyvenimą senose tėviškėse, nostalgija, juos pasiekianti literatūra ir t.t. Didelė dalis pabėgėlių klausosi jiems specialiai skiriamų jų kalbose perduodamų radijo programų iš Berlyno.

International Rescue Committee sako, kad jis "ieško kelių pabėgėlių grįžimo sulaikymui."

Ir čiangininkai veda prekybą su Liaudies Kinija

Washingtonas. — Valstybės sekretoriaus asistentas Herbert Hoover Jr. Senato sub-komisijoj pareiškė, kad Amerika negali sulaikyti kitus kraštus nuo prekiavimo su Liaudies Kinija. Tokią prekybą, sakė jis, veda net čiangininkai iš Formozos — kiekvienais metais milijonų dolerių vertės prekės išsiunčiamos iš Taivano į Liaudies Kiniją.

Sub-komisijos narys senatorius McCarthy sakė, kad Amerikos pareiga neleisti Britanijai, Vakarų Vokietijai ir kitoms šalims prekiauti su Kinija. Tai tada Hoover iškėlė faktą, kad net Čiangas prekiauja su liaudiečiais.

Sub-komisijos nariai ir besiklausą laikraštininkai buvo labai nustebinti. Yra žinoma, kad čiangininkai neva bando blokaduoti Kinijos krantą, kad jie kartais net sulaiko Britanijos prekybinius laivus, kurie plaukia link Kinijos. Bet pasirodė, kad čiangininkai, tuo tarpu, kai jie bando blokaduoti kitus, patys su Kinija prekiauja, nes žymūs Formozos pirkliai ir generolai, patys Čiango klikos nariai, iš to pelnijasi.

Seoulas. — Pietinės Korėjos reakcininkai minėjo diktatoriaus Rhee 81 metų gimtadienį. Toks yra oficiališkas jo amžius, bet gerai informuoti šaltiniai sako, kad faktiniai jis yra žymiai senesnis.

Ankara. — Turkų laikraštis "Ulus" sako, kad Jugoslavijos ambasados spaudos atašė atsisakė grįžti namo ir ieško prieglaudos Turkijoje. Sakoma, kad jis esąs prieš naują Jugoslavijos valdžios kursą, tai yra, prieš artėjimą prie Tarybų Sąjungos.

Pietinė Afrika norėtų uždaryt negrus getuose

Johanesburgas. — Rasistinė Pietų Afrikos valdžia brėžia planus, kaip uždaryti visus šalies negrus į segreguotus getus. Apie 9 milijonai Pietų Afrikos negrų bus apgyvendinti septyniose segreguotose srityse, o baltieji gyventojai, apie du milijonai jų, gyvens "grynai baltose" srityse.

Bet tas nereiškia, sako Pietų Afrikos valdžia, kad balti patys atliks ir sunkiausius darbus — ne, kiekvienu metu keli milijonai negrų gyvens, kaip "migraciniai darbininkai," tarp baltųjų, dirbs jiems, bet jų pastovūs namai bus segreguotose srityse.

Darbo unijų kovos lauke

Lester, Pa. — Kadangi 9 veiklūs unijistai teisiami kaip "riaušininkai," tai UE lokalas 107 nutraukė derybas su vietiniu Westinghouse skyriumi ir streikas tęsiasi. Streikuoja apie 6,000 darbininkų didelėme turbinų fabrike.

Youngstown, O. — Praeitą savaitgalį čia Campbell Works dirbtuvėse sustreikavo 500 metalistų. Streikas dabar išsiplėtė ir jame jau dalyvauja 6,000 darbininkų.

Rochester, N. Y. — Vietiniai AFL ir CIO centrai planuoja pravesti vienybės principą gyvenime ir pilnai susilieti.

Washingtonas. — AFL-CIO Transporto darbininkų unija atidėjo streiką Pennsylvanija RR geležinkeliuose. Unija sutinka palaukti, iki valdžios tarpininkas G. S. MacSwan bandys suvesti abi puses.

Valdžios agentai užgrobė ir "Daily Workerio" raštinę, --- bet tas laikraštis išėjo

New Yorkas. — Pati Komunistų partija, liberališkoji Civilinių laisvių sąjunga (Civil Liberties Union) ir eilė kitų organizacijų išreiškė savo protestą prieš Komunistų partijos raštinių užgrobimą. K. P. generalinis sekretorius Eugene Dennis pasiuntė protesto telegramą prezidentui Eisenhoweriui.

Taipgi protestuojama prieš darbininkiško laikraščio "Daily Worker'o" raštinių užgrobimą.

Tos visos raštinės tapo užgrobtos antradienio popiet. Iždo departmento agentai (T-men), policininku lydimi, tuo pačiu laiku atėjo į Komunistu partijos nacionalinio komiteto raštines New Yorke, Philadelphijoje, Chicagoje, San Francisce ir keliose kitose vietose. Jie taipgi atėjo į "Daily Worker'io„ raštines. Raštinės tapo užgrobtos po kaltinimu, kad Komunistu partija skolinga valdžiai $389,265. o darbininkiškas laikraštis — $46,-049 taksais.

Laikraščio nesulaikė

Kuomet T-agentai ir policininkai atėjo į laikraščio raštines, jie paskelbė, kad visas laikraščio turtas paimamas po valdžios apsauga ir redakcijos nariams liepta išsikraustyti. Bet redaktoriai ir reporteriai sugebėjo laikraštį išleisti: jie persikėlė i kitą tų pačių namų aukšti, greta spaustuvės, kuri priklauso kitai kompanijai, ir ten darbuodamiesi laikraštį išleido. Trečiadienio "Daily Worker" išėjo su antgalviu:

MŪSŲ RAŠTINĖS UŽGROBTOS — ŠTAI MES ESAME!

Laikraščio vyriausias redaktorius John Gates ir redakcijos narys Joseph Clark pareiškė spaudos atstovams, kad tas užpuolimas neabejotinai yra politinis, kad tuomi siekiama atkreipti šiuo priešrinkiminiu laikotarpiu žmonių dėmesį nuo tikrųjų problemų.

Valdžios agentai manė, sakė laikraščio leidėjai, kad jie sulaikys laikraštį. Jie liepė visiems palikti raštines. Bet jie apsirinka, — laikraštis išeisiąs.

Veikia po deficitu

"Daily Worker" leidėjai sako, kad apie skolingumą valdžiai negali būti kalbos, nes laikraštis veikia po deficitu, kad kiekvienais metais laikraščio skaitytojai ir prieteliai sukelia apie $200,000 laikraščio palaikymui. Pusmetis atgal iždo agentai egzaminavo knygas ir jiems ta visa padėtis buvo išaiškinta. Jie tada reikalavo, kad jiems būtu įteikti aukotojų vardai, bet laikraštis atsisakė tai padaryti.

Trečiadienio numeryje (išleistame po užgrobimo) "Daily Worker" sako, kad faktas, jog užpuolimai buvo padaryti visos šalies plotme, aiškiai rodo, kad čia turima reikalo su iš Washingtono direguojamu žingsniu.

Liberalų protestas

Liberališkoji Civilinių laisvių sąjunga savo proteste sako, kad valdžios užpuolimas ant darbininkiško laikraščio yra totalitarinis žingsnis prieš spaudos laisvę. Sąjunga sako, kad negali būti abejonės, jog reikalas sukasi ne aplink taksus, o apie norą užgniaužti valdžios nepageidaujamą leidinį.

Atgarsiai užsienyje

Londonas. — Visi Europos laikraščiai pranešė kaip pirmaeilės svarbos žinią Amerikos valdžios agentų užpuolima ant Komunistų partijos ir darbininkiško laikraščio. Visi laikraščiai iki vieno kalba apie tą užpuolima kaip politinės priespaudos žingsni, o mokesčių-taksų reikalą pamini praeinamai, kaip priekabį.

Trumanas sako: "Ne, dėkui, aš turėjau, kiek norėjau..."

Kansas City. — Eks-prezidentas Trumanas sako, kad jis dalyvaus Demokratų partijos suvažiavime, bet jis neturi mažiausio noro vėl kandidatuoti i prezidentus. Mat, kai kas demokratų eilėse dabar daro siūlymus, kad Trumanas būtų nominuotas.

Trumanas sakė, kad jis praleido 30 metų viešoje tarnybėje kaip teisėjas, senatorius, kaip vice-prezidentas ir paskui kaip prezidentas, — tai daugiau jis nebenori.

Politiniuose rateliuose skleidžiami gandai, kad Trumanas veikia už tai, kad demokratai atsikratytu Stevensono. Jis norėtų, kad Harrimanas būtų nominuotas į prezidentus ir Kefauveris į vice-prezidentus.

Stokholmas. — Švedijos premjeras apsilankys Tarybų Sąjungoje.

ORAS NEW YORKE
Vėsu, dalinai apsiniaukę

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and Holidays

110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President V. KAZEL; Secr-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year $8.00	Canada and Brazil, per year $9.00
United States, per 6 months .. $4.50	Canada and Brazil, 6 months $5.00
Queens Co. ..... $9.00 per year	Foreign countries, per year $10.00
Queens Co. ..... $5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months $5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

COPE

PO TO, KAI Amerik. Darbo Federacija susivienijo su CIO, tai atsirado ir kita, pagalbinė-propagandinė įstaiga, žinoma sutrumpintu pavadinimu **COPE,** kurios pilnas vardas: **Committee on Political Education.**

Prieš susivienijimą, abi darbo unijų federacijos (AFL ir CIO) turėjo savo propagandines įstaigas: AFL Labor's League for Political Education (LLPE) ir CIO Political Action Committee (PAC). Dabar tos abi įstaigos suvienytos į COPE.

COPE įstaiga turi didžiulės svarbos visam darbininkų judėjimui. Jei tik ji bus gerai vedama, tai gali suvaidinti žymią rolę darbo unijistų politiniame švietime.

COPE leidžia literatūrą, aplinkraščius, net ir siuntinėja darbininkų judėjimui palankiai spaudai klišėmspaveikslams medžiagą (macus).

Ne kartą ir mūsų laikraštis, manome, pasinaudos ta medžiaga, kurią COPE pateiks.

Šiemet yra prezidentinių rinkimų metai. COPE, jei ji, kaip sakėme, tik gerai veiks, suvaidins milžinišką rolę atskyrimui pelų nuo grūdų, blogų kandidatų nuo geresniųjų.

Tikėkime, kad ši įstaiga veiks gerai, kad ji padės milijonams organizuotų į darbo unijas darbininkų susiorientuoti, susipažinti su bėgamaisiais politiniais klausimais ir, svarbiausia, paakstins juos daugau veikti.

NORMAN THOMAS VEIKIA

SENAS AMERIKOS SOCIALISTŲ veikėjas Norman Thomas viešai pareiškė, kad jis komunistiniam judėjimui nepritaria, bet jis dar labiau nepritaria Smitho įstatymui, pagal kurį komunistai yra kišami į kalėjimus tik dėl jų galvojimo.

Prieš Smitho įstatymą, prieš minties kontrolės įstatymą reikia kovoti. Kovoti prieš jį galima visaip, bet svarbiausia, Mr. Thomas mano, tenka ginti komunistų veikėjus, patrauktus į teismą.

Du žymūs komunistų veikėjai-newyorkiečiai — Aleksandras Trachtenbergas ir George Blake Charney —antru kartu traukiami teisman (pagal Smitho įstatymą). Jų teismas turėtų prasidėti š. m. balandžio 9 dieną.

Jiedu, kaip žinia, pirmiau yra buvę nuteisti penkerius metus kalėti. Bet vėliau, kai prieš juodu liudijęs Harvey Matusow viešai pareiškė, kad jis teisme melavo, tai Trachtenbergas ir Charney iš kalėjimo buvo paleisti. Buvo manyta, kad tuo viskas ir baigsis. Bet ne. Valdžia pasiryžo juos iš naujo teisti, pasiryžo naujus Matusowus prieš juodu išstatyti.

Abu teisiamieji neturi ištekliaus advokatams samdytis. Tai patyręs, Norman Thomas įprašė advokatą Norman Levy, kad jis apsiimtų Trachtenbergą ir Charney ginti. Advokatas apsiėmė, bet jam reikės už darbą sumokėti; bylai vesti lėšos susidarys labai didelės — gal sieks apie $20,000!

Na, tai Norman Thomas suorganizavo specialų komitetą aukoms rinkti. Tasai komitetas siuntinėja laiškus žmonėms ir prašo aukų bylai vesti. Visi surinkti pinigai eis tik šių dviejų vyrų gynimui. Sakoma, jau apie $500 suplaukė, bet tai toli gražu nesudaro reikiamos sumos.

Be to komiteto, kurį suorganizavo socialistų vadovas, veikia kitas komitetas aukoms rinkti, tai Charney-Trachtenberg Self Defense Committee (11 Park Place, New York, N. Y.).

Kaip neimsime, šis Norman Thomaso žygis yra geras ir sveikintinas. Kova prieš Smitho įstatymą, kova už apgynimą žmonių, pagal tą įstatymą terorizuojamų, yra vienas svarbiausių dalykų Amerikoje šiandien.

Norman Thomas, kaip žinia, prieš kurį laiką — kartu su Mrs. Roosevelt ir eile kitų žymių amerikiečių — ragino prezidentą Eisenhowerį išleisti iš kalėjimo visus tuos, kurie pagal Smitho aktą tapo įkalinti, visus politinius darbininkų judėjimo žmones, sukištus į kalėjimus.

NAUJA RESPUBLIKA — PAKISTANAS

KOVO MĖN. 23 d. Pakistano sostinėje, Karachi mieste, oficialiai tapo inauguruota tos šalies respublika, Pakistano respublika. Ji tačiau palaikys ryšius su Didžiaja Britanija panašiai, kaip Indija, Kanada ir kt. šalys.

Pakistanas — apie 80,000,000 gyventojų šalis, bet geografiškai ji perskelta. Šalis labai atsilikusi ekonomiškai.

Respublikos paskelbimo (inauguravimo) ceremonijose dalyvavo ir Tarybų Sąjungos delegacija iš 40 žmonių, vadovaujamų Mikojano. Ši delegacija siūlė Pakistanui didelę ekonominę pagalbą, bet dar nežinia, ar ji bus priimta. Dalykas toks: Pakistanas yra įtrauktas į "Vakarų bloką" ir dėl to Jungtinių Valstijų Valstybės departmentas daro viską, kad Pakistano valdžia sovietinės pagalbos nepriimtų.

Netolima ateitis parodys, kaip ten bus.

Kaip ir kas Lietuvoje pakils bėgyje sekamo penkmečio

Vilniaus "Tiesa" paduoda kai kuriuos skaičius apie žmonių gerbūvio gerėjimą Tarybų Lietuvoje sekamais penkeriais metais. Mes čia paduosime kai kurias tų skaitlinių.—**Red.**

—:—

MĖSA

Šeštojo penkmečio metais numatytas tolesnis liaudies vartojimui mėsos gamybos padidinimas. 1960 metais mūsų šalyje bus pagaminta mėsos — 3.2 karto daugiau, negu ikikariniais 1940 metais. Tarybų Lietuvoje naujojo penkmečio pabaigoje numatoma mėsos pagaminti — 1.5 karto daugiau, negu 1955 m. Vilniuje bus pastatytas didžiulis mėsos kombinatas, kuris išleis per parą daugiau kaip 30 tonų mėsos, 10 tonų dešros. Žymiai pakils Kauno, Šiaulių, Panevėžio mėsos kombinatų gamybinis pajėgumas.

ŽUVIS

1960 metais TSR Sąjungoje žuvies produktų gamyba palyginti su 1940 metais padidės — 3.2 karto. Kapitalinės statybos sąskaita per šeštojo penkmečio metus bus paleisti veikti gamybiniai pajėgumai, kurie pagamins per metus 300 milijonų dėžučių žuvies konservų. Tarybų Lietuvoje per penkmetį žuvies sugavimas padidės — 2.5 karto.

Siekiant užtikrinti platesnį aktyvios žvejybos atviroje jūroje išvystymą, numatoma tęsti žuvies pramonės aprūpinimo šiolaikiniais stambiais žvejybos laivais darbą. Direktyvos įpareigoja aprūpinti žvalgymo ir stambius žvejybos laivus radionavigaciniais ir hidroakustiniais prietaisais, o taip pat naujausiais įrenginiais žvejybai ir žuvies apdirbimui mechanizuoti. Žuvies pramonė bus aprūpinta žvejybos traleriais, karuose būtų šaldytuvai ir žuvies apdirbimo įrenginiai, jagalinantieji paruošti laivuose ir atgabenti į uostus produkciją, paruoštą realizuoti.

SVIESTAS

Penkmečio metais sviesto ir kitų pieno produktų gamybą numatyta padidinti iki 25 milijonų tonų per metus. Sviesto bus pagaminta 1960 metais 3.9 karto daugiau, negu 1940 metais. Pardavimas gyventojams sviesto palyginti su 1955 metais padidės 57 procentais, pieno ir pieno produktų — 2.7 karto. Tarybų Lietuvoje sviesto gamyba išaugs per penkmetį 1.6 karto. Respublikoje penkmetyje pradės veikti 10 naujų sviestosūrių gamybos įmonių, kurios perdirbs 30 tūkstančių tonų pieno per metus.

CUKRAUS

1960 metais TSRS numatoma pagaminti 6 milijonais 530 tūkstančių tonų smulkaus cukraus. Paskutiniaisiais penkmečio metais numatoma cukraus pagaminti 3 kartus daugiau, negu 1940 metais. Direktyvos iškelia uždavinį padidinti 1960 metais palyginti su 1955 metais cukraus pardavimą gyventojams 70 procentų. Penkmečio metais į darbą stos nauji cukraus fabrikai, bus plačiai įdiegiami separatiniai būdai cukrinių runkelių sirupui nucukrinti, kas įgalins gauti papildomus cukraus išteklius.

ŠILKINIAI AUDINIAI

Šilkinių audinių paskutiniaisiais penkmečio metais bus išausta 1 milijardas 74 milijonai metrų — 14 kartų daugiau, negu 1940 metais. Palyginti su 1955 metais šilkinių audinių gyventojams pardavimas padidės 2 kartus.

Parduotuvių lentynose atsiras daugiau medvilninių, linininių, vilnonių audinių. Antai, medvilninių audinių 1960 metais bus pagaminta 7 milijardai 270 milijonų metrų. Vilnonių audinių pardavimas gyventojams palyginti su 1955 metais padidės — 2 kartus linininių audinių — 3.6 karto. Plačiu mastu bus organizuota dirbtinio pluošto gamyba ir padidintas jo išleidimas 1960 metais iki 330 tūkstančių tonų—299 procentais daugiau, negu 1955 metais.

SIUVAMOSIOS MAŠINOS

1960 metais TSR Sąjungoje žymiai išaugs liaudies vartojimo reikmenų gamyba. Buitinių ir siuvamųjų mašinų numatoma pagaminti 3 milijonus 780 tūkstančių—22 kartus daugiau, negu 1940 metais. Bus padidinta penkmečio metais buitinės paskirties dirbinių gamyba. 1960 metais numatoma pagaminti buitinių šaldytuvų 635 tūkstančius — 119 procentų daugiau, negu 1955 metais; buitinių skalbimo mašinų 528 tūkstančius — 608 procentais daugiau, negu paskutiniaisiais penktojo penkmečio metais. Vilniuje bus baigta statyti specializuota plataus vartojimo elektros dirbinių gamykla.

LAIKRODŽIAI

Penkmečio metais mūsų šalyje žymiai išaugs įvairių rūšių laikrodžių gamyba. 1960 metais bus pagamінta 600 tūkstančių įvairių rūšių laikrodžių, t. y. 12 kartų daugiau, negu 1940 metais. Laikrodžių pardavimas gyventojams penkmečio metais padidės — 70 procentų.

Šeštajame penkmetyje žymiai išaugs įvairių modelių motociklų ir dviračių gamyba. Paskutiniaisiais penkmečio metais bus pagaminta 395 tūkstančiai motociklų ir 4 milijonai 230 tūkstančių dviračių, 10 milijonų 200 tūkstančių radijo imtuvų ir televizorių. Tarybų Lietuvoje bus pastatyta televizijos aparatūros gamykla.

KONSERVAI

1960 metais numatoma šalyje pagaminti konservų 5 milijardus 580 milijonų sąlyginių dėžučių, tai 5.6 karto daugiau, negu 1940 metais. Kapitalinės statybos sąskaita per naujojo penkmečio metus bus paleisti veikti gamybiniai pajėgumai, kurie pagamins per metus 957 milijonus stiklainių vaisių-daržovių bei vaisių-konservų ir 313 tūkstančių dėžučių mėsos konservų per pamainą.

Dvimetinė sukaktis

Arti nedidelio upokšnio aukštumoje styrėjo mažas kaimelis, Katrėliškiai. Jame augo Darata Gutauskaitė ir Jonas Puodžiūnas. Jie pamilo vienas kitą ir vedė. Šeimyniška židinį įsikūrė už kelių varstų nuo tėviškės — pirkosi pusės valako sklypą Šilaikių kaime.

Jauna, stipri pora energingai ėmėsi darbo, stengėsi prasigyventi. Nauju lizdeliu buvo patenkinti ir laimingi, kad nekliūna kitiems ar anie jiems.

Šeima daugėjo. Gimė Joniukas, antrasis sūnus. Naujagimiu tėvai labai džiaugėsi.

JONAS PUODŽIŪNAS

Kartais gal galvojo, kad vieną sūnų galės palikti šios žemės šeimininku, o antrąjį — tėviškėje, ant tėvo dalies. Naturalus, tėviškas galvojimas. Visiems tėvams rūpi vaikų ateitis. Deja, gyvenimas dažnai nulemia priešingai. Tas ir šios šeimos gyvenime atsitiko.

Pardavėjui, iš kurio jie žemę pirko, mirus, jo sūnūs tuojau užvedė bylą prieš Puodžiūnus. Jie mojosi tėvo parduotą žemę nuo Puodžiūnų atsiimti. Teismas bylą paskaitė legališka, užvesta dar 12-ai metų nesuėjus nuo pirkimo dienos.

Pasibylinėjęs keletą metų, Puodžiūnas vėl grįžta tėviškėn. Grįžo į tėviškę netikėtai, prieš savo valią ir priblokštas. Tėviškėje dalį atgavo, bet kur trobos. Viską reikia pradėti nuo pat pamatų, darbas ne vienų metų. Žemės sklypas mažas, amerikoniška miera apie 35 akrų plotas.

Vargas tėvams, ne rožių kelias vaikams. Jonelis mažu tebebūdamas patyrė, koks neteisingas, žiaurus svietas. Per keletą metų piemenėlis valgė duonos ir ne motinos keptos. Vėlai gulė, anksti kėlė į darbą. Atsikvėpė lengviau eidamas 16-us metus, kada tėvai išleido mokytis siuvėjo amato.

Mokslus eiti Jonelis galėjo tik sapne. Skaityti motina-tėvas pramokė, o rašyti—vyresnis broliukas Juozas ir pusbrolis Sylvestras Gutauskas. Ką kitą pramoko pripuolamai, išėjęs į "svietą."

Eidamas iš kaimo į kaimą su siuvimo darbu, susipažino su daugiau prasilavinusiais jaunuoliais. Gimnazistas Aniūnų Augustinas, Bebarzdžių Perevičius ir kiti jį išmokė skaitlinių ir kitų dalykų. Įdiegė jam ir svietiškų "griekų." Kartą 1912 metais žandarai iš Anykščių atgužėjo į namus. Koks jų misijos tikslas, šiuos žodžius rašančiam nebuvo išaiškinta. Apie tai užklaustas, Jonas atsakė: Aš arielka, o motina lašiniais gerai patepėme-pagirdėme ir išleidome. Vizitas įvyko pavasarį. Jo atminčiai kieme likosi sunkaus vežimo ratų giliai įspaustos vėžės, kaip arimas.

Primintinas epizodas apie tai, kaip klojosi minėtiems gimnazistams. Tėvai juos mokė į kunigus, bet vaikinai atsisakė lįsti į juodą sutaną. Vieno jų tėvas, supykęs, miegančiam sūnui iškirpo kuokštą plaukų nuo galvos iki odai. Jaunuolis turėjo nusikirpti visas gražias garbanas. Tėvas tik tiek ir teatsiekė.

Jonui laimė neilgai šypsojosi pradėjus savystoviai dirbti pašaukė į kariuomenę. Metus išbuvo Tiflise. Grįžo namo metams, sveikatą pataisyti. Laikas greit apsisuko, jis vėl tarnauja. Tarnybą užbaigęs, grįžta prie pradėto darbo.

Deja, ramumas trumpas. Spauda ima spėliotį: "Karas, karas." Jonas nedelsdamas pasišalina į Ameriką 1913 metais. Naujas kraštas, skirtingi darbe papročiai naujoką—"greenhorn" — prastai nuteikė. Pasigrūmęs su įvairiais darbais, grįžta prie savojo amato.

Dirba pas kitus, dviem atvejais pats laikė siuvyklas. Vėliau užsiėmė valymo-prosymo darbais. Kada sveikata žymiai sušlubavo, metė visus biznius.

Pasaulinis karas Jonui sutrukdė planus. Jis manė čia pabūti trumpą laiką, turėjo pasilikti ilgiau, negu tikėjosi. Karui praėjus, padangei prasiblaivius, jis ilgai nelaukęs vyksta į Lietuvą. Padėti Lietuvoje rado blogesnę už blogiausią. Šalis karo nunuoginta, suskurdusi. Organizuotų plėšikų atviri užpuldinėjimai, teroras per visą kraštą. Jonas pats buvęs namie užpultas. Jis atsišaudė iš klėties. Kaimynai, užgirdę triukšmą, atėję į talką. Pajutę pavojų, užpuolikai smukę į alksnyną.

Lietuvos tokia padėtimi nusivylęs, grįžta į Ameriką. Vienok jam galvoje Lietuva. Jis čia, mintimis ten. Laikas išgyvena skirtumą, priprato prie čionykščių sąlygų, kalbos ir darbų, bet ne visai.

Keletą metų čia pagyvenęs, 1930 m. jis vėl Lietuvoje. "Parvažiavo į Lietuvą, bet Lietuvos neberado," kaip žemaitė išsireiškė grįžusi į Lietuvą. Vargas, skurdas bujojo daugiau, negu buvo palikęs išvažiuodamas. Areštai nekaltų žmonių ėjo piinu įnirtimu per visą Lietuvą. "Vilkų medžioklės," kaip jas mėgo valdininkai vadinti, kartojosi kiekviename jomarke ir naktimis.

Jonas matė savo akimis, kaip tokias medžioklės vykdė. Vieną rytą važiuodamas į Uteną valdininkas atvedė į tuos namus, kur Jonas buvo apsistojęs, ir paliko "vilką"-kalinį bernui saugoti. Jonas patyrė, kad areštantas—politiškas "prasikaltėlis."

Berno laukęs darbas. Jonas pataręs bernui eiti dirbti, o jis dabos kalinį. Bernas rezervuotai priėmęs pasiūlymą, aiškindamasis, kad jį nubaus už nepildymą prisakymo. Jonui prisiėmus ant savęs kaltę, bernas sutikęs eiti prie darbo.

Jonas kalinį paleidęs, pats įsėdęs į ratus ir išvažiavęs į Debeikių miestelį. Arti miestelio sutikęs valdžios pasiuntinį, vykstantį į kaimą. Jį susigrąžinęs į miestelį, gerokai pagirdęs ir pasakęs: "išleistas savais reikalais, kalinys pabėgo." Incidentas tuo ir užsibaigė. Kalinys laisvas, valdžios paslas girtas. Miestelis laisviau atsikvėpė tą dieną.

Pirmasis vizitas į Lietuvą jį prastai nuteikė, antrasis irgi ne geriau. Pabuvojęs keletą mėnesių Lietuvoje, grįžo į Ameriką. Gyveno dvilypį gyvenimą: viena koja Amerikoje, o antra—Lietuvoje.

Jis įdomavo naująja Lietuva. Kad ne šaltasis karas, jis, veikiausia, dar būtų vykęs į Lietuvą, pamatyti, kaip ji atsikuria ir tvarkosi. Gaila, gyvybės kibirkštis užgeso anksčiau, negu jis spėjo savo troškimą atsiekti.

Plačiai apvažiavo Europą, daug vietų aplankė ir Amerikos kontinente. Jis važiavo ne be tikslo, ieškojo vietos, kur būtų gyventi sveikiau.

Los Angeles, Kalifornija, buvo jo kelio galas. Pagyvenęs apie šešetą metų, mirė kovo 29, 1954 metais.

Skaitė Laisvę nuo atsikraustymo į Brooklyną. Buvęs narių Long Island City gyvavusios draugijos. Joje ir pirmininkavęs. Imigracijos laikais šis miestas skaitėsi anykštėnų-debeikėnų centru. Mirė būdamas LLD narių Los Angeles kuopoje.

Mylėjo pažangą, rėmė jos spaudą, kiek galėjo, ir nepamiršo mirdamas.

Jis mirė, bet jo siela ir geri darbai amžina atmintis. Juo tolesnė mirties sukaktis, tuo gilesnė gailesio žaizda. Laikas užgydo žaizdas, bet ne visas. Gailesio žaizda amžina.

Artimas

Human Chain

BULL CREEK, CALIF.—FOR NEARLY A MONTH, the 250 residents of this tiny lumbering village lying off U. S. Highway 101 near the Humboldt County town of Weott were cut off from the outside world. The pre-Christmas flood knocked out bridges and made roads impassable. Civil Defense and Red Cross workers moved quickly to their rescue. Red Cross supplies had to be hauled part way by truck, part by horseback, and then on foot over a mile stretch of log jams and impassable roadway. Two hardy Bull Creek lumberjacks are shown above as part of a human chain which ferried the badly-needed supplies back to their mountain homes. Note logs and debris on what was once an open highway.

iš Lietuvos

Suvažiavimo delegatas

KAUNAS, vasario 10 d.— "Kauno audinių" fabriko audimo cecho dirba garsi Lietuvos audėja Marija Rickevičienė. Daugiau kaip 20 jos gyvenimo metų susiję su šia įmone. Rickevičienė yra ne tik puiki gamybininkė, bet ir žinoma respublikoje visuomenės veikėja.

Ryškų patriotinio darbo pavyzdį ji parodė lenktyniavime artėjančio TSKP XX suvažiavimo garbei. Ji paruošė būdą sutrumpinti 8 sekundėmis laiką, reikalingą metmenų siūlo trūkimui likviduoti. To dėka ji per pamainą papildomai gauna apie 15 metrų aukštos rūšies audinių.

Kiekviena sutaupyta sekundė — tai papildoma produkcija. Rickevičienė sutaupo 5 sekundes, keisdama šaudyklę. Nuo vienos mašinos prie kitos ji pereina pagal kruopščiai paruoštą maršrutą. Jai pasiūlius, didinamas staklių greitis. Žakardiniame komplekte greitis padidinamas 10 apsisukimų per minutę. Tokiu būdu per pamainą kiekviena mašina gaunama papildomai po pusantro metro audinių.

Marijos Rickevičienės pavyzdžiu cecho dirba nemaža jos mokinių. Garsioji audėja jau paruošė apie 200 prityrusių darbininkių, kurių daugelis dabar tapo gamybos pirmūnėmis. Marija Vainiūnienė, Ona Bukauskienė, Albina Paškevičienė, Vanda Gineikytė ir kitos savo mokytojos pavyzdžiu dabar padėjo aptarnauti po kelias stakles.

Lietuvos KP IX suvažiavimas išrinko žinomąją "Kauno audinių" šilko fabriko audėją Mariją Rickevičienę respublikos partinės organizacijos delegatu į TSKP XX suvažiavimą.

Kairas. — Egipto valdžia patvirtino, kad jos karininkai ir puskarininkiai treniruojasi Lenkijoje.

Iš A. I. Mikojano kalbos apie praeities klaidas

(Pabaiga)

Noriu paliesti ir **teisininkus.** Reikia pastebėti, kad tarybinis teisės mokslas, įstatymų leidybos ir procesinės normos pirmuoju Tarybų valdžios laikotarpiu, Leninui gyvam tebesant ir kelerius metus po jo mirties, greičiau vystėsi sutinkamai su marksizmo-leninizmo idėjomis, su proletarinio socialistinio teisingumo pagrindais, kurie teisingai atsispindėjo mūsų partijos programoje.

Šito negalima pasakyti apie vėlesnį laikotarpį, ir tai sukėlė pagrįstą nerimą TSKP CK, kuris buvo tos nuomonės, jog reikia neatidėliojant įsikišti į šį reikalą padėčiai ištaisyti, vadovaujantis būtinumu įtvirtinti visu jo pilnumu leninį socialistinį t e i s ė t u m ą, apie ką pasakyta CK ataskaitoje.

Mūsų šalis ekonominiu ir politiniu atžvilgiu pasiekė milžiniškas aukštumas. Mes svarstome naujo, dar didesnio ekonomikos pakilimo programą.

Mūsų partija turi didžiulę daugybę teoriškai pasiruošusių marksizmo-leninizmo klasikų veikalus. Tačiau šių žinių grįžtamasis poveikis labai mažas, pas mus nesijaučia gilaus marksistinio - leninistinio kūrybinio darbo.

Daugumą mūsų teoretikų kartoja ir atkartoja įvairiais būdais senas citatas, formulas ir teiginius.

O koks gi mokslas be kūrybos? Tai yra veikiau mokiniškumas, mokomosios pratybos, o ne mokslas, nes mokslas pirmiausia yra kūryba, naujo kūrimas, o ne seno kartojimas.

Mūsų mokslo ir teorijos darbuotojai turėtų skirti visas jėgas studijuoti naujiems mūsų tikrovės faktams, naujiems įvykiams ir reiškiniams TSRS ir užsienio ekonominio ir visuomeninio vystymosi srityje, visapusiškai nagrinėti šiuos faktus ir reiškinius, nušviesti juos marksistine-leninine šviesa, tuo pačiu turtinti idėjinį marksizmo-leninizmo lobyną.

Reikia tikėtis, kad partijos XX suvažiavimas bus rimtas paskatinimas ideologinio fronto darbuotojams, kad jie kaip reikiant imsis kūrybinio mokslinio darbo. Darbo čia—devynios galybės, liaudžiai reikalingo, sunkaus, įdomaus ir garbingo darbo.

Ir tegu ideologinio fronto darbuotojai žino, kad partija negali kęsti jų tolesnio atsilikimo nuo gyvenimo. Ekonomistai, istorikai, filosofai, teisininkai turi žengti į kojų su partija, su mūsų gyvenimu, privalo likviduoti mokslinį darbo atsilikimą ir užtikrinti kūrybinį marksizmo-leninizmo turtinimą.

* * *

Draugai! Ataskaitinis pranešimas liudija apie didelį darbą, kurį Centro Komitetas, visa Komunistų partija, visa mūsų tarybinė liaudis nuveikė laikotarpiu tarp partijos XIX ir XX suvažiavimų, visu balsu kalba apie tai, kad mes žengiame teisingu keliu didžiojoje komunistinėje statyboje.

Remdamasis kolektyviniu vadovavimu ir Komunistų partijos vienybe, Centro **Komitetas** drąsiai atskleidė susikaupusius per praėjusius metus klaidas ir trūkumus, ryžtingai ėmėsi jų taisymo ir šalinimo visuose politinės veiklos, ūkinės, kultūrinės ir partijos vidinės statybos baruose. Tai yra iš tiesų leninis mūsų Centro Komiteto darbo bruožas.

Nebūtų perdėta pasakius, kad po Lenino partijos XX suvažiavimas yra svarbiausias suvažiavimas mūsų partijos istorijoje. **Lenino dvasia ir leninizmas persunkia visą mūsų darbą ir visus mūsų nutarimus,** tarytum Leninas gyvas ir yra kartu su mumis.

Yra žinoma, koks didis buvo Lenino nerimas dėl mūsų partijos ir revoliucijos likimo prieš tai, kol jis paliko mus. Labiausiai jis bijojo partijos skilimo ir darbininkų klasės bei valstiečijos sąjungos suskilimo. Jis buvo susirūpinęs rasti priemones, kad galima būtų užkirsti kelią ir vienam ir kitam. Jis buvo įsitikinęs, kad, jeigu bus laikomasi partijos eilių, jos vadovybės vienybės, jeigu bus išsaugota ir sustiprinta darbininkų klasės sąjunga su valstiečija — komunizmo reikalas nenugalimas.

Kaip nudžiugtų Leninas, jeigu dabar, po 32 metų, galėtų matyti, kokia dabar pas mus organizacinė ir politinė partijos eilių ir jos vadovybės vienybė, kaip klesti marksizmo - leninizmo idėjos, kokia nepajudinama ir tvirta darbininkų klasės sąjunga su kolūkine valstietija, pamatytų, kad mes ne tik prisiekiame Lenino vardu, bet ir visomis jėgomis įgyvendiname Lenino idėjas ir šventai vykdome jo priesakus.

Mūsų partijos XX suvažiavimas, jo nutarimai, Centro Komiteto pranešimas susilauks plataus ir karšto atgarsio partijoje, Tarybų šalyje, visų mūsų draugų užsienyje tarpe. Nauji didingi uždaviniai, iškilę partijai ir šaliai, bus įgyvendinti. Tuo mes nė trupučio neabejojame, tuo yra įsitikinę ir mūsų draugai, tad tegul palieka savo abejones ir mūsų priešininkai.

Mūsų žengimo pirmyn, į komunizmą, laidą sudaro visų pirma tai, kad kaip sakė mūsų nemirtingas vadas ir mokytojas Leninas: "Mes remiamės nuostabiausią pasaulyje jėga—darbininkų ir valstiečių jėga."

St. Petersburg, Fla.

Vasario 11 d. įvykęs parengimas, surengtas St. Petersburgo ir apylinkės pažangiųjų lietuvių, pasisekė gana gražiai. Žmonių buvo nemažai. Tėmijant į publiką, į jos pokalbius, atrodė, kad buvo skirtingų pažvalgų žmonių. Jie grupelėmis, stovėdami po medžiais, pavėsyje, gurkšnodami šaltus gėralus, laukė tų skaniai prirengtų lietuviškų dešrų su kopūstėliais.

Turime atiduoti didelę pagarbą tiems rengimo komisijos nariams, kurie taip apsukriai ir mandagiai patarnavo svečiams.

Literatūra nebuvo platinama, bet man atrodo, kad Vilnies Kalendoriaus buvo galima parduoti.

Parengimas buvo Tampos miesto pakraštyje, parke prie ežero maudymuisi. Parką užlaiko lietuviai, labai prieinami žmonės, mandagūs. Įžanga 25 centai, bet į parką įėjęs gali laisvai piknikauti arba plaukioti švariame ežero vandeny.

Po ilgo nesimatymo susitikau čia J. Vilkelį, su kuriuo prieš 43 metus (1913 m.) dirbome vienoje komisijoje, rengiant P e r k ū n u i prakalbas LSS 9 rajone.

Naujas svečias

Brockton, Mass.

Kovo 17 d. Moterų apšvietos klubas atžymėjo Moterų dieną. Sasna iš New Yorko pasakė gerą prakalbėlę, pritaikytą Moterų dienos apvaikščiojimui. Gražiai nupiešė moterų kovas už lygias teises, už geresnį būvį visame pasaulyje. Dėl blogo oro mažai publikos susirinko. Pirmininkė J. Stigienė paprašė draugių ir draugų, kad kiek sudėtų Laisvės paramai. Visi sutiko. Šie draugai aukojo po $1.00:

M. Gutauskienė, E. Kaulakienė, K. Ustupas, P. Chesnut, Al. Skirmontas, J. Skirmontienė, G. Shimaitis, J. Sireikis, W. Kelley, E. Rindzevičienė, J. Vaitaitis, K. Beniulis, T. Kaminskienė, F. Markevičia, K. Čereškienė, J. Stigienė. Smulkiais $2.20. Viso surinkta $18.20..

Dėkoju!

K. Čereškienė

Naujosios Anglijos moterų domei

Lietuvių Moterų sąryšio suvažiavimas įvyks šių metų balandžio 22 d. Lietuvių tautiškame name, Montello, Mass.

Sekr. **K. Čereškienė**

Cleveland, Ohio

Mėgindami pagązdinti kitus patys išsigando

Kaip šioje vietoje pirmiau buvo rašyta, William F. Tompkin, kuris yra asistentu generalio advokato Brownellio ir viršininkų vidujinio saugumo skyriaus, pamatė reikalą pagązdinti Amerikos advokatus, kad jie nesiimtų ginti Smith aktu kaltinamuosius, o ypatingai Clevelando Advokatų Susivienijimo narius, kuriuos teisėjas McNamee paskyrė ginti Ohio 11 Smith aktu kaltinamuosius. Jis net "mulkiais" pavadino "už gelbėjimą komunistų strategijai diskredituoti Smith aktą, su kurio pagalba didelis skaičius komunistų vadų jau tapo pasiųsta į kalėjimus." Čia Mr. Tompkins sako dalinai tiesą, kad jau daug žmonių sugrūsta į kalėjimus už tai, kad jie neva kėsinęsi suokalbiauti nuvertimui valdžios jėga ir prievarta. Bet valdžios prosekiutorius Sumer Canary su 4 savo pagelbininkais ir 6 valdžios samdomais liudininkais nepajėgė įrodyti teismui, kur, kada ir kaip—žodžiu ar raštu — kaltinamieji būtų suokalbiavę. O kada Clevelando Advokatų Susivienijimo delegacija į Washingtoną nuvežė skundą generaliam advokatui Brownelliui prieš Tompkinsą, Brownellis visai nepasirodė delegacijai, o Tompkins užsigynė vadinęs Clevelando advokatus mulkiais. Tas reiškia, kad jurisdikcijos viršūnės, mėgindami pagązdinti Amerikos advokatus už gynimą Smith akto aukų, patys išsigando advokatų griežto pasipriešinimo. Clevelando delegacijai ilgiau su Tompkinsu bediskusuojant, jis sutiko su delegacija, kad yra garbė advokatams ginti teisiamus biednus žmones, nors jie ir nėra populiarūs.

Išteisinimas 5 iš Ohio vienuolikos kaltinamųjų yra pirmas įvykis Smith akto istorijoje.

Pirmiau negu Clevelande Smith akto teismas baigėsi, vienuolika panašių teismų įvairiuose miestuose jau buvo baigti, ir iš visų tų teismų, kaip p. Tompkins sako, kaltinamieji buvo sugrūsti į kalėjimus, apart vieno renegato, kuris Seattle, Wash., tapo išteisintas.

Clevelando teisme laimėtas 5 kaltinamųjų išteisinimas yra didelis laimėjimas demokratijai. O nuopelnas už tai tenka sekamiems: Ohio žmonėms už pasibrėžimą palaidoti Smith aktą Ohio valstijoje, kaltinamiesiems už į trumpą laiką suteikimą savo advokatams tiek d a u g žinojimo apie Markso - Lenino komunizmo doktrinas ir filozofiją, ir apie J. V. Komunistų Partijos nusistatymą; advokatams irgi tenka nuopelnas už tai, kad jie nuoširdžiai ėmėsi to žinojimo. Advokatai, turėdami tą žinojimą ir dokumentus po ranka, lengvai orientavosi su valdžios samdomais liudininkais ir lengva buvo įtikinti teismą, kad kaltinamieji nėra tuomi prasikaltę, kuomi jie yra kaltinami.

Laisvės rep.

HARTFORD, CONN.

Connecticut valstijos legislatūra, spaudžiama didelių apartmentnamių savininkų, nutarė panaikinti rendų kontrolę, kuri užsibaigė kovo 31 d. Bet Hartfordo miesto kaunsilmanai valstijos nutarimui priešinasi ir tą klausimą diskusuoja per vietinę spaudą. Esą, yra didelis npaudimas iš rendauninkų pusės. Tarp miesto gyventojų paplito tokia baimė, kad jie niekaip negalės užsimokėti rendų, užsibaigus kontrolei. Jei jau taip bus, kaip yra kalbama, kad nuo 20 ligi 100 procentų daugiau reikėtų mokėti, aišku, kad būtų per dideliš pakėlimas.

Kovo 26 d. valstijos ir miesto vadų paskutinis tarimas parodys, ką mes gausime.

Auto savininkams

Ligi šiol buvome įpratę pakeisti auto registracijos numerį kovo 1 d. šiemet neužmirškite apmainyti prieš balandžio 1-ą. O auto vairavimo leidimai (laisniai) reikėdavo atmainyti prieš gegužės 1 d. Naujas Motor Vehicle įstaigos patvarkymas pradėjo veikti praėjusiais metais. Valstijos departmentas (M. V.) sutvarkė taip, kad kiekvienas turi atsiminti savo gimimo datą ir kartą per dvejus metus atnaujinti vairavimo laisnį prieš tą dieną. Tos pareigos neatlikę bus sekiojami. Taigi lietuviai vairuotojai turėkite galvoje savo gimimo datą.

—:—

Mūsų mieste išsiplėtė visokis plėšikavimas. O daugiausia tuo užsiima jaunamečiai. Štai kovo 16 d. Agota Luskienė išėjo į artimiausią krautuvę. Neužtrukus nė pusvalandžio, sugrįžusi rado išmuštą stubos užpakalinį langą. Kaimynė matė jauną vaikėzą daužant langą ir įsibriaunant vidun. Ant greitųjų pašaukė policiją. Iki ji pribuvo, plėšikas paspruko, išsinešdamas apie $150. Pagaliau reikia pasakyti, jog Luskai tik dvi savaites išgyveno savo nupirktame name, dar gerai nežinojo apylinkės. Matyt, kad plėšikas atsargiai sekė šeimininkę.

J. S.

—:—

Bloomfield, Conn., kovo 12 d. mirė Vladas Bagosh prie savo priprasto darbo. Mirtis drūčiai sukrėtė visą šeimyną. Paliko moterį, sūnų ir dvi dukteris, taipgi keturis anūkus. Vladas buvo darbštus žmogus, gero būdo. "Laisvę" skaitė per daugelį metų ir mylėjo ją. Buvęs pirmojo pasaulinio karo veteranas. Nors ir buvo užsitarnavęs nemokamą amžiną vietelę, bet jis jos nepriėmė, o pasirinko tokią, kur vėliau ir jo mylima moteris šalia prisiglaus.

Moteris širdingai dėkoja už gėles, palydėjimą ir visiems kitiems, kas tik kuo prisidėjo prie laidojimo. Vladas Bloomfielde išgyveno apie 30 metų. Iš Lietuvos paėjo iš Šidlavos parapijos. Lai būna tau, Vladai, rami šios šalies žemelė!

Buvęs susiedas

Pavasarinis parengimas Hartforde

Balandžio 8 d. Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugija rengia kortų parę. Neužmirškite, nariai ir nenariai, kad ši draugija duoda daugiau negu reikia, ir tik už mažą įžangėlę gausite valgyti, taipgi išsigerti ten pat vietoje gausite įvalias. Vieta gerai žinoma: Lietuvių Namo Bendrovės salėje, 155 Hungerford St. Atsilankę visi būsite priimti maloniai, šiltai, draugiškai.

J. S.

MIRTINGA ŽVAKĖ

Brooklyne savo bute mirtinai apdegė ir priduso Mrs. M. Gross, 90 m. Sakoma, kad jos drabužius uždegė šventėms uždegta žvakė. Moteris buvo apakusi, nematė žvakės tolio.

TEISME UŽ AUTO VIETĄ

Du brooklyniečiai susivaidijo už auto pastatymui vietą. Nesitenkinę žodžiais, vienas pavartojo kumštį. Užjuodintąja akimi asmuo atsisakė tyrėti, pasiskundė p o l i c i j a i. Kumštininkas atsidūrė teisme.

Dėl Siuntimo Laisvės į Lietuvą

Keletas asmenų užsakė Laisvę siuntinėti į Lietuvą. Pasiuntus gavo padėkas iš Lietuvos nuo saviškių už užsakymą Laisvės ir rašo, kad gauna Laisvę.

Laisvės prenumerta į Lietuvą $15.00 metam. Užsakydami siuntinėti Laisvę į Lietuvą atsargiai paduokite antrašą to, kuriam užsakote. Kartu su užsakymais prašome prisiųsti ir pinigus.

Laisvė

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Žinokite, Kad

ILGI ŽIEMOS VAKARAI VERKDAMI PRAŠO KNYGŲ, ypač tų, kurios parduodamos už visai žmonišką kainą ir kurias pradėję skaityti, skaitysite neatsikvėpdami, kol pabaigsite. $13.00 VERTĖS KNYGŲ DABAR TIK UŽ $5.00! Tuoj kiškite penkinę į voką ir siųskite, nes tokia proga atsitinka rečiau, nei aukso klodų atradimas.

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 pusl., kaina $3.00.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI (novelės) sako: skaitai mane, nes aš parodau tau gyvenimą baisesnį, negu pats gyvenimas parodytų. 316 pusl., kaina $3.00. Iliustruota.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 pusl., kaina $4.00. Iliustruota,

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knygą) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 pusl., kieti viršeliai, kaina tik $3.00!

VISOS 4 KNYGOS SYKIU tik už $5.00. Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite: **Dr. ALG. MARGERIS, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.**

Vaidinimui.... Dainavimui Pasiskaitymui

L.M.S. Leidiniai

Lietuvių Meno Sąjunga savo archyve turi daug dramos veikalų, komedijų, dainų, muzikos kūrinių ir kitokių leidinių, kuriuos pagal pareikalavimus patiekia dramos grupėms ir chorams. Daug tų scenos veikalų, kaip tai Julijos Žemaitės "Klampynė" ir "Marti" arba Rojaus Mizaros "Ponas Amerikonas" ir kiti yra puiki pasiskaitymo medžiaga kiekvienam asmeniui. Sceniniai veikalai visame kultūringame pasaulyje yra netik vaidinami, bet ir SKAITOMI, kaip visokios kitos knygos.

LMS čia patiekia dalinį sąrašą scenos veikalų ir muzikos kūrinių bei dainų, kuriuos parduoda ir paštu prisiunčia kiekvienam pareikalavusiam—grupei arba atskiram asmeniui.

Scenos veikalai -- knygos pasiskaitymui

KLAMPYNĖ

Julijos Žemaitės klasikinis veikalas, dramatizavo V. Miliūnas. Penkių veiksmų drama iš Lietuvos gyvenimo. Puiki pasiskaitymo knyga (54 puslapių) pilna sąmojaus, liaudiško jumoro ir satyros. Kaina tik 25 centai.

MARTI

Žemaitės bene geriausiai žinomas kūrinys. Dramatizavo V. Miliūnas. Veikalas pirmu kartu perstatytas 1945-ais metais Vilniaus Valstybiniame teatre. Verta pasiskaitymo kiekvieno lietuvio literatūros mylėtojo. Kaina 25 centai.

PONAS AMERIKONAS

Rojaus Mizaros trijų veiksmų komedija, gerai žinoma Amerikos lietuviams, niekad nepasenstantis veikalas, kurį lygiai malonu skaityti, kaip matyti scenoje. Kaina 25 centai.

NESUSIPRATIMAS

Rojaus Mizaros trijų veiksmų pjesė iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Skaitosi lengvai, intryguojančiai, kaip to paties autoriaus romanai. Kaina 25 centai.

PRAŠVILPTA LAIMĖ

Andriaus Skripkos dviejų veiksmų nepaprastai juokinga komedija, kuri jau plačiai matyta scenoje ir skaityta daugelio. Vaidina 6 asmenys, lengvai perstatoma. Kaina 25 centai.

KOMIŠKI VAIZDELIAI

Jono Juškos "Kornų daktaras," "Kerštingi kivirčai" ir "Užguitas vyras." Jurgio Klimo "Jurkaičio gyvenimas" ir Jauno senio "Sudarkytas senbernis." Penki trumpi juokingi dialogai, tinkami perstatymui scenoje, skaitymui pobūviuose arba asmeniškam pasiskaitymui, — pilni gyvų juokų ir baikų. Kaina 25 centai.

LIETUVA

W. Kubiliaus trijų veiksmų alegoriškas istorinis veikalas apie senovinę Lietuvą. Kaina 25 centai.

BLINDA

Veikalas apie legendarinį "žemaičių razbainiką," vienas seniausių ir mylimiausių lietuvių scenos vaikalų. Parašė, pasiremiant liaudies pasakomis, Žemkalnis.

MŪSŲ GYVENIMO ŽAIZDOS

Keturių veiksmų drama iš netolimos praeities. Parašė Rojus Mizara. Rimtas pasiskaitymas apie Amerikos lietuvius ir naujakūrius, netolimą Lietuvos praeitį ir t. t. Kaina 35 centai.

Dainos ir Muzikos kūriniai

RINKTINĖS M. PETRAUSKO DAINOS

Puikiai išleistas mylimo lietuvio kompozitoriaus dainų rinkinys su išsamia R. Mizaros parašyta M. Petrausko biografija. Knyga, kuri turėtų rastis kiekvieno kultūringo lietuvio namuose. Kaina vienas doleris.

LIETUVOS DAINOS

Pas motušę augau, Mergytė jaunoji, Lėk, balandėli, ir kitų populiarių lietuvių liaudies dainų rinkinys. Kaina 35 centai.

ANKSTI RYTĄ

Naujas kompozitoriaus Jono Dirvelio kūrinys, tik ką išėjęs iš spaudos. Kaina 25 centai.

. . . . .

Taipgi Stasio Šimkaus **Dainos vienam balsui,** Prano Balevičiaus **Pumpurėlis** (žodžiai Jasilionio), Kavecko **Gimtinės dainos,** St. Šimkaus **Kur Bakužė Samanota,** V. Visockio **Kur girios žaliuoja,** P. Balevičiaus (žodžiai Jasilionio) **Ei, upeli,** P. Balevičiaus-Jasilionio **Sveika, Saulė,** J. Gudavičiaus **Kur paliko jaunystė,** J. Zdanavičiaus **Dvi liaudies dainos** (Siūbau, lingau paukštelis ir Treji gaideliai giedojo), V. Visockio **Čekoslovakų šokio daina** ir t. t. Čia minimi muzikos kūriniai parsiduoda po 15 centų.

Visus užsakymus siųskite sekamu adresu:

Lithuanian Fine Arts League

110-06 Atlantic Ave. Richmond Hill 19, N. Y.

Mačiau komedijos "Lapkus" repeticijas

Aną dieną Lietuvių Kultūriniame Centre, Richmond Hill, N. Y., Liaudies Teatro aktoriai repetavo komediją "Lapkus." Tai graži, įdomi ir gyva komedija. Iš viso aktorių joje reikia tik penkių, nors komedija ilgoka — trijų veiksmų.

Veikalą režisuoja ir joje vieną didžiųjų rolių turi artistas Jonas Valentis. Kiti aktoriai: Adelė Rainienė, Eva Mizarienė, Povilas Rainys ir Suzanna Kazokytė.

Pirmąjį "Lapkaus" veiksmą L. T. aktoriai suvaidins laisviečių parengime, kuris įvyks Liberty Auditorijoje balandžio 15 d.

Prašome visus laisviečius ir jų draugus bei prietelius dalyvauti. **Ns.**

Teatruose

Tuo tarpu, kai istorinis filmas "Helen of Troy" dabar nukeliavo į keliasdešimt apylinkinių teatrų, kitas Cinemascope spalvingas istorinis filmas atkeliavo į Broadway. Tas filmas yra "Alexander the Great" ir jis rodomas "Capitol" teatre, Broadway ir 51.

Kaip rodo pats filmo pavadinimas, tai veikalas apie Aleksandrą Didįjį, kitaip žinomą kaip Aleksandrą Makedonietį.

Sprendžiant pagal aktorius, tai turėtų būti rimtas filmas, o ne vien spalvingas didelis spektaklis, kaip dažnai yra tie dideli pusiau-istoriniai filmai: jame vaidina Frederic March, britų aktorė Claire Bloom (kuri vaidino su Chaplinu jo filme "Limelight") ir gerai žinoma francūzė aktorė Danielle Darrieux.

. . . . .

Virš minėtas filmas "Helen of Troy," kuris paremtas Homerio "Iliada," dabar rodomas Brooklyno, Queenso ir Bronxo teatruose. Tai tas filmas, kuriame lietuvis artistas J. Šernas vaidina vadovaujančioje Paris rolėje, rolėje to Trojos karalaičio, kuris pavagia gražiąją Spartos (Graikijos) karalienę Heleną. Dėl to paskui prasidėjęs tas ilgas Trojos-Spartos karas ir Trojos sunaikinimas buvo bandomas pateisinti tuo pavogimu, nors tas karas jau buvo ruošiamas, būtų įvykęs ir be to pavogimo.

. . . . .

Meniską jumorą mėgstą žmonės turėtų nepraleisti francūziškai - itališko filmo "The Return of Don Camillo," kuriame vaidina garsusis komikas Fernandel. Filmas rodomas "Baronet" teatre Manhattane.

Filmas turi kai kurias silpnybes, nes, vaizduojant kovą tarp mažo Italijos kaimo kunigo (Fernandel) ir vietinio komunistinio viršaičio, politinė kova bent kiek perdaug lengvai pašiepiama, bet kadangi pašiepiamos abi pusės, tai filmas negali būti skaitomas anti-darbininkišku, sakė Italijos laikraštis "Unita."

. . . . .

Kaip yra žinoma, New Yorko Moderniško meno muziejus (53 st. netoli 6th ave.) nuolat rodo senus filmus, kurie skaitomi klasikais. Muziejus filmų parinkime gan bešališkas, nes į klasikus įskaito bent tuziną geriausių tarybinių filmų, kaip tai "Potiomkinas," "Dešimt Dienų, Kurios Sukrėtė Pasaulį", ir t. t.

Tie filmai rodomi popiečiais. Bet dabar, kad patenkinti reikalavimą tų, kurie tuo laiku dirba, muziejus pradeda rodyti ciklių šeštadienio rytais, pradedant 11 valandą. Geriausieji filmai, pagaminti šioje šalyje, Sovietuose, Vokietijoje ir kitur, bus rodomi. Už 30 filmų matymą (per 30 savaičių laikotarpį) reikia užmokėti $20. Bet, sako muziejus, pamatęs tuos visus klasikinius filmus, žmogus "baigia tikrą filmų mokslo kursą." **B.**

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Prašė užtikrinti gegužinei leidimą

Gale praėjusios savaitės majoras Wagneris gavo telegramą, kurioje prašoma, kad jis įsikištų ir užtikrintų, jog darbininkai gaus Union Square aikštę Gegužės Pirmosios minėjimui.

Laikinasis jungtinis 1956 metų gegužinei rengti piliečių komitetas pasiskundė majorui, kad policijos ir parkų departmentai, nuo kurių priklauso leidimų davimas, delsia. Sako, kad tuo delsimu bando "užkirsti demonstracijai kelią, sutrukdyti jai mobilizaciją."

Majoras, kaip miesto vyriausias valdininkas, turi teisę savo departmentams įsakyti, juos paraginti.

Prieš keletą savaičių įteiktame tiems departmentams prašyme komitetas pažymėjo, kad nori Gegužės Pirmosios masinį mitingą vykdyti balandžio 30-os prievakarį, tuojau po darbo, tarp 3 ir 8 valandos.

New Yorko mokytojai girdėjo svečią iš pietinių valstijų

Mokytojų unijos metinėje konferencijoje New Yorke kovo 24-ą kalbėjo Dr. John H. Marion, Virginijos žmonių santykiams tarybos direktorius. Daktaras pareiškė, kad vis daugiau ir daugiau liberališkesnių baltųjų pietiečių pradeda suprasti ir užgirti reikalą bendrų mokyklų baltiesiems ir negrams.

Šioje unijos 40 metų sukakties konferencijoje specialiai pagerbta Myrtha Trotter iš Claymont, Del. Tai jos užvesta byla prieš skirstymą mokyklose privedė prie to, kad JAV Aukščiausiasis teismas svarstė ir nusprendė segregaciją uždrausti.

Trotter skaitoma pernai daugiausia nusipelniusiu asmeniu mokyklų ir mokymo pagerinimui.

Konferencijos salė pasirodė permaža sutalpinti visus norėjusius dalyvauti. Tūkstančiui ir 400 mokytojų turėjo sėdynių. O 500 kitų pritrūko vietos. Jie turėjo stovėti galerijose arba grįžti namo.

NEGALĖSIĄ MOKYTOJUS PATENKINTI

Majoras Wagneris sako, kad miestas šiemet negalėsiąs daugiau pinigų skirti mokytojų algų priedams. Tačiau numatytojo priedo padalinimas gal dar būsiąs pakeistas.

IR KALINIAI GAUS PENKIŲ DIENŲ SAVAITĘ

Pranešama, kad ir Sing Sing kaliniai nuo balandžio 1 pradės dirbti tiktai 5 dienų savaitę. Lig šiol dirbdavo pusę dienos ir šeštadieniais.

Prie ilgesnių valandų tebepasilieka virtuvės ir ligoninės darbininkai.

New Yorke sugedęs gasinis šaldytuvas pridusino šeimą, 5 asmenis. Jų gyvybę išgelbėjo namo prižiūrovas. Suuodęs gasą, jis pradėjo tyrinėti.

Jei jūs norite parduoti namą ar biznį, paskelbkite Laisvėje, parduosite greit. Už paskelbimą kaina žema.

Batsiuvių unija pakeitė valdybą

United Shoe Workers unijoje jau senokai girdėjosi nepasitenkinimas per eilę metų įsigyvenusia Taylor administracija. Skundėsi, kad neorganizuotų traukimo unijon darbas apleistas, o esantiesiems unijoje pagerinimų nesulaukia.

Taip pat girdėjosi skundų, kad jis "vienas viską valdo" ir kad nevartoja demokratinių priemonių sujungimui šios unijos su Boot and Shoe unija.

Kovo 20-ą įvykusiuose valdybos perrinkimuose unijistai Taylorą išbalsavo iš valdybos. Prezidentu vieton Tayloro išrinktas G. Fecteau, unijos direktorius Maine ir New Hampshire srityje, gavęs arti trigubai daugiau balsų, negu gavo senasis prezidentas Taylor.

Naujiems klausimams ---nauji atsakymai

"Nauji klausimai reikalauja naujų atsakymų." Po tokiu šūkiu darbininkiškoji Jefferson mokykla skelbia visą eilę naujų kursų dienos klausimais, kurie domina visus pažangiečius.

Kursas, kuris, be abejo, iššauks daugiausia susidomėjimo, yra apie dvidešimtą Tarybų Sąjungos KP suvažiavimą. Kaip mes visi žinome, visa spauda dabar labai daug rašo apie įvykius Sovietuose, kritiką prieš Staliną ir tt. Didžioji spauda įvykius labai iškraipo. Jeffersono mokyklos kurse galima išgirsti nuomones žmonių, kurie atydžiai klausimą studijavo, kurie žino faktus, kaip tai buvusio korespondento Sovietuose Joseph Clarko ir kitų.

Kitas klausimas, kuris domina daugelį žmonių, yra padėtis Artimuosiuose Rytuose. Daugelis žmonių klausia: kaip tai gali būti, kad Izraelis, kuris turi žymiai daugiau pažangiečių, negu arabiški kraštai, kur darbininkiškas judėjimas žymiai įtakingesnis negu pusiau - feodaliniuose arabiškuose kraštuose, dabar vaidina labiau reakcinę rolę, negu Egiptas, Sirija ir kiti arabiški kaimynai?

Jeffersono mokykla duoda kursą, kuris vadinasi "Sionizmas, Izraelis ir Artimieji Rytai," kuriame tie visi klausimai aiškinami.

Duodami kursai ir visa eilė kitų klausimų, kurie rišasi su dienos įvykiais.

MALDOS.....

Harlemo ir kitose Didžiojo New Yorko negrų bažnyčiose kovo 28-oji pasiskirta maldoms už kovojančius Montgomery miesto negrus. Jie tenai, Albamoje, jau 16-a savaitė vykdo masinį protestą, boikotuoja busus, kuriuose negrai įžeidžiami.

Jaunuolę vedusysis mokytojas Wald sulaikytas po $500 kaucija. Jo motina ir seserys buvo teismabutyje ir jį užtaria, taipgi myli ir giria jauną jo žmoną.

Galite patapti Laisvės prieteliumi mokėdamas po $5 į mėnesį, iki sumokėsi $50 į metus.

4 Virtuvės Krėslai
PERDIRBIMAS $20
Tikrame Masland Duran
Bi didžio ar formos
Nemokamai Paimame ir Pristatome
Krėslai grąžinami į 2 dienas
MOTT HAVEN UPHOLSTERY
387 E. 140th St., Bronx
MO. 5-8108
(60-66)

Pavasario pradžia buvo gana žiemiška...

Praeitas savaitgalis buvo pirmas šio pavasario. Jeigu oras būtų toks, koks jis paprastai yra šiuo metų laiku, tūkstančiai newyorkiečių būtų išvažiavę į užmiestį pirmu kartu šiais metais. Bet taip nebuvo, nes žiema dar laikėsi atkakliai įsikibusi.

Šeštadienį oro biūras buvo numatęs sniego arba lietaus, bet tik sniego buvo. Popietį pradėjo šaltį ir sniegas liko gulėti, lyg pasirengęs žiemą tęsti ir tęsti. Naujam sniegui į pagalbą atėjo dar nuo anos savaitės pūgos vietomis pasilikusios sniego pusnys.

Sekmadienį vidudienį saulė sniegą tirpdino, bet tik per kelias valandas didžiausia dalis sniego liko.

Pirmas pavasarlo savaitgalis buvo perdėm žiemiškas.

Dorothy Day džiaugias prieglaudos išlaikymu

Kelios savaitės atgal atrodė, kad Dorothy Day turės uždaryti savo prieglaudą benamiams ir vargšams, taip vadinamą "House of Hospitality," kuri randasi Christie gatvėje, New Yorke.

Bet dabar D. Day skelbia su pasitenkinimu, kad pakankamai pinigų suplaukė tos prieglaudos išlaikymui. Kelius šimtus dolerių jai įteikė poetas Auden ir po mažesnes sumas kiti žmonės.

Dorothy Day yra katalikiško laikraščio "Catholic Worker" redaktorė. Savo jaunystėje ji buvo marksistė, rašinėjo žurnalams "Masses" ir "Liberator," bet vėliau tapo giliai tikinti katalikė. Vienok ji netapo reakcininkė. Jos redaguojamas religinis laikraštis užtaria komunistų, kaip kitų, politines teises, propaguoja taiką ir tt.

Ji sako, kad prieglaudos išlaikymui jau suplaukė virš $15,000. Su tokia suma prieglaudos išlaikymas užtikrintas nekuriam laikui.

GALINGA APYSAKA APIE PERGALĖTOJĄ, KURIS ĮSIVAIZDAVĖS DIEVU!

ROBERT ROSSEN presents
RICHARD BURTON • FREDRIC MARCH
CLAIRE BLOOM
ALEXANDER THE GREAT
IN CINEMASCOPE AND TECHNICOLOR
WITH THE FRENCH STAR DANIELLE DARRIEUX • WRITTEN, PRODUCED AND DIRECTED BY ROBERT ROSSEN
RELEASED THRU UNITED ARTISTS
CAPITOL
B'way at 51st ST.

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

Graikai paminėjo savo gimtinės tautinę šventę

Per tris dienas — penktadienį ir sekmadienį — New Yorko graikiškos organizacijos minėjo savo senos gimtinės nepriklausomybės šventę. Graikija iškovojo savo nepriklausomybę nuo Turkijos 1821 metais. Toje kovoje tada graikams padėjo Rusija.

Penktadienį Manhattan Center patalpose įvyko didelis masinis minėjimas, kuriame dalyvavo apie 4,000 asmenų. Šeštadienį vyko mažesni mitingai apylinkėse, o sekmadienį paradas 5th ave.

Minėjimai šiemet buvo platesni ir skaitlingesni negu praeityje. Prie to ypatingai prisidėjo faktas, kad graikiškos kilmės amerikiečiai jaučia solidarumą kipriečiams, kurie kovoja už prisijungimą prie Graikijos. Ir tai per šią tautinę šventę Amerikos graikai pasiryžo tą solidarumą išreikšti.

LEDO KALNAI JŪROSE

Atplaukusio į New Yorką norvegų laivo kapitonas sako kelyje jau matęs ledo kalnų. Su vienu tokiu prasilenkimui turėjęs sukti iš kelio 50 mylių. Vieną matęs nuoga akimi, o tris užregistravęs radaro aparatas.

Majoras Wagneris su žmona ir abiemis sūneliais Velykų laikotarpį sveičiuosis Floridoje.

Paskaita ir šauni meninė programa

Tai įvyks balandžio 8 d., sekmadienį, po pietų, Kultūriniame Centre. Ruošia LMS Centras. Paskaita bus apie Benjaminą Franklina, vieną didžiųjų Amerikos Revoliucijos vadovų, nuo kurio gimimo šiemet sukanka 250 metų. Paskaitą duos A. Bimba. Meninę programą išpildys aidiečiai. Įėjimas nemokamas. Visi kviečiami. **Rengėjai**

New Yorke policija pašovė ir sugavo L. Basile, 31 m. Sako, kad jį pastebėjo nešantis iš puošnių apartmentų maišą su $15,000 vertės brangumynų. Gal būtų ištrūkęs, bet drąsus ir stiprus praeivis jį sučiupo ir išlaikė iki jį atsivijo policija.

SUSIRINKIMAI

BROCKTON, MASS.

LLD 6-os kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 2 dieną, Lietuvių Tautiško namo kambariuose, 8 Vine St., prasidės 7:30 val. vakare.

Visi nariai būtinai susirinkite, nes yra labai daug svarbių reikalų, kuriuos turėsime apsvarstyti. Būtent, raportą iš 7-tos apskrities posėdžio ir Laisvės pikniko reikalus. Taipgi ir kuopų pikniko reikalu turėsime pasitarti. Geo. Shimaitis.
(61-63)

LLD 1-osios kuopos susirinkimas įvyks kovo 30-ą, 7-ą val., Liberty Auditorijoje. Visi nariai dalyvaukite ir nesivėluokite. Valdyba

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių kriaučių A.C. of A. 54 lokalo svarbus susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo-March 28 dieną, prasidės 5:30 P. M., Unijos salėje, 11 Arion Place.

Visi minėto lokalo nariai malonėkite dalyvauti. —Kriaučius.
(58-60)

Scena iš istorinio filmo "Alexander the Great," pradėto rodyti Capitol Teatre, New Yorke. Vadovaujančiose rolėse Richard Burton, Frederic March, Claire Bloom ir Danielle Darrieux. Gamintas naujuoju CinemaScope ir spalvinga

Medaus Pagelba Šalčiuose

Slogų pergalėjimui ir apsisaugojimui nuo slogų yra naudinga gerti arbatą su medumi. Arbata su medumi atšildo kūną, o skystimas bendrai yra naudingas kūno valymui.

Laisvės įstaigoje galite gauti garsiojo bitininko Končiaus medaus. Šviesus, liepų žiedų medus. Turime sucukrėjusio ir skysto tos pačios rūšies.

Kvorta $1.25, Pusė Galiono $2.50

Kitur nesiunčiame. Tik užėję galite gauti

ĮSIGYKITE LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNĄ

Nors kartą susilaukėme savo kalboje žodyną. Išleistas Lietuvoje. Didelė knyga, stipriais apdarais. Tai naudingiausias dalykas turėti savo namuose, ypač tiems, kurie rašo spaudai ir kitais reikalais.

Kaina $5.50. Persiuntimą Apmokame

Prašome kartu su užsakymu prisiųsti ir pinigus

Gaunamas Laisvės Knygyne, 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

NEW YORK

HELP WANTED MALE

MAŠINISTAI 1-mos KLASĖS
Dieniniams ir Naktiniams Šiftams
Bendrai patyrę ant Aircraft dalių
TOOLMAKERS
Patyrę ant didelių Jigs & Fixtures
INSPEKTORIAI
Patyrimas prie aircraft lofting reikalingas
Įrankių & kertamųjų ašmenų tekintojai
Gera mokestis
Kompanijos pašalpos
ZARKIN MACHINE CO.
34-19 10th St., L. I. City
AS. 4-0808
(59-61)

MALE and FEMALE

REIKALINGI DARBININKAI OPERATORS
Patyrę ant plastic garment bags. Apmokami šventadieniai ir vakacijos. Kitos pašalpos. Geros algos.
CATHLO PRODUCTS
2402 Atlantic Ave., Brooklyn
(59-61)

REAL ESTATE

Astoria. Ditmars Blvd. $17,250. 2 šeimų, mūrinis, 2 karam garadžius. Aliejinis pečius. St. Francis parapija. Arti krautuvių, mokyklų ir busų. 33-19 Ditmars Blvd., L.I.C. AS. 8-5778.
(60-63)

WHITESTONE. 1 šeimai ranch, 35 minutės į miestą. 6 rūmai, ištaisytas sklepas, garadžius, 1½ metų senumo. Visi įrengimai. Prašo $20,000. Įmokėt reikalauja $8,500. Kreipkitės tik pirkėjai. Šaukite: IN. 1-2329
(59-61)

BUSINESS OPPORTUNITIES

Fish Store — Bronx. Gerai įsteigtas, moderninis biznis. Gera pirkimo sekcija. Proga pasidaryt gerą prasigyvenimą. Tikras pirkinys. Atsistato nuo biznio. OL. 2-0257.
(60-66)

CLEANING STORE IR 4 RŪMAI
Brooklyn-Ridgewood sekcijoje. Gerai įsisteigęs biznis. Puikiausios įeigos. Stebėtina proga. Prieinamai, renda tik $65.00. Šaukite: GL. 3-6822
(59-61)

GROCERY—FRUIT MARKET BROOKLYN
Kampinė vieta, įsisteiges biznis. Puikiausios įeigos, 6 dienos. Parduodama dėl kitų interesų. Tikras pirkinys. Prieinamai.
Šaukite GE. 4-6516
(59-61)

Republic Aviation streikierių su firmomis derybos atidėtos, nes tarpininkai nusprendė pradėti švęsti Velykas.

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Geral Patyręs Barberis

MALE

REIKALINGA AUDĖJŲ
DUDLEY WOOLEN MILLS
Webster, Mass.
Kreipkitės:
Pearl St. Office
Tarpo 9 v. r. — 4 v. dieną
(60-62)